

Luomun käyttö julkisissa ruokapalveluissa

Kyselytutkimus luomun käytöstä,
kevät 2026

RUOKAPALVELUT
KOHTI 25 %
LUOMUTAVOITETTA

Kysely on osa Ruokapalvelut kohti luomutavoitetta -hanketta, jota toteuttavat Savonia-ammattikorkeakoulu ja Pro Luomu ry ja rahoittaa maa- ja metsätalousministeriö.

PRO LUOMU

Maa- ja metsätalous-
ministeriö

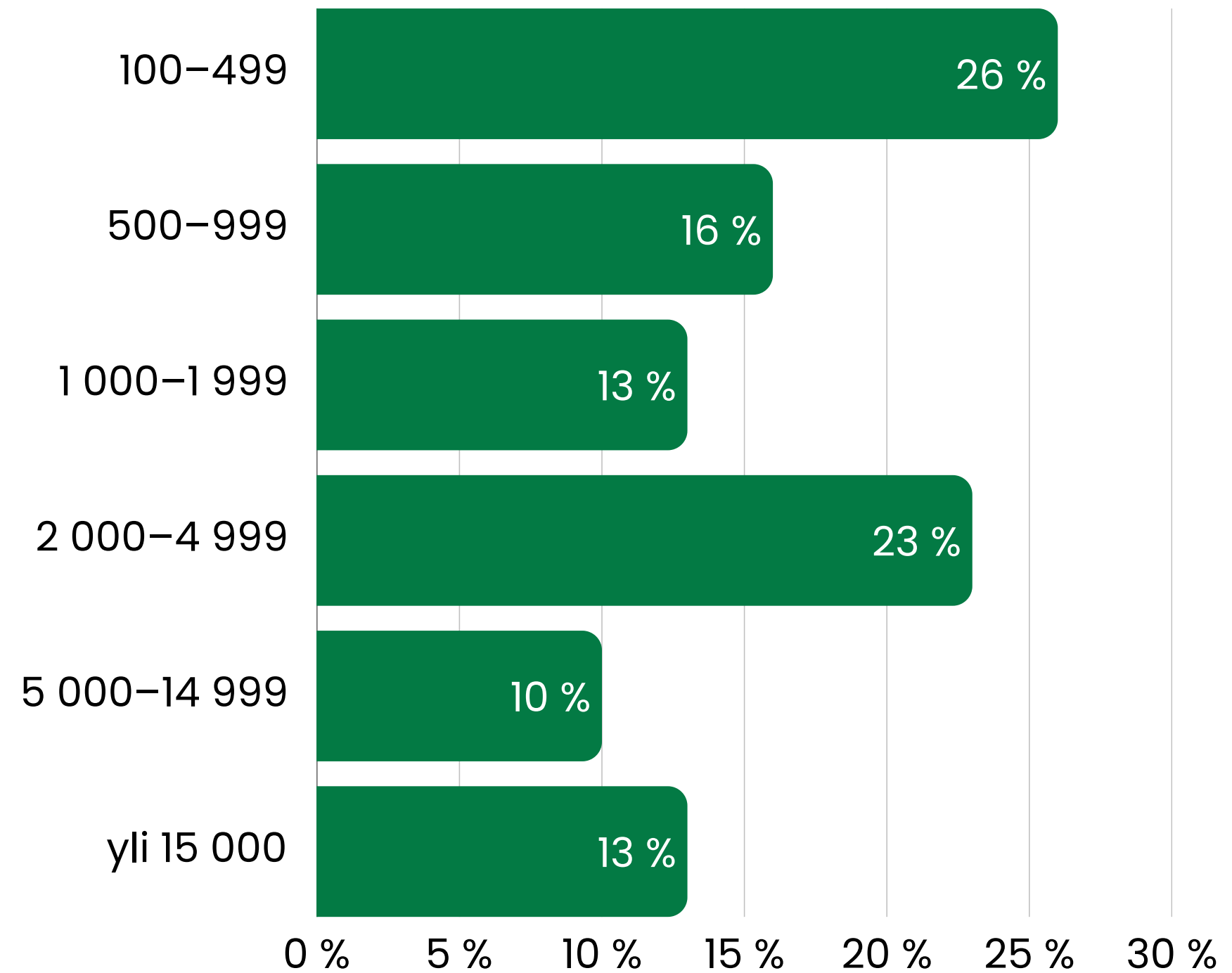
VALTAKUNNALLINEN KYSELY TOTEUTTIIN HELMI- TOUKOKUUSSA 2026

Kyselyyn osallistui 95
vastaajaa, jotka edustavat
kaikkia Manner-Suomen
maakuntia.

Vastaajista valtaosalla
(77%) annosmäärät
alle 5000 / vrk

Annoksia
vuorokaudessa

N=95

Lähde: RuKoLa-hanke 2026

SAVONIA
ammattikorkeakoulu

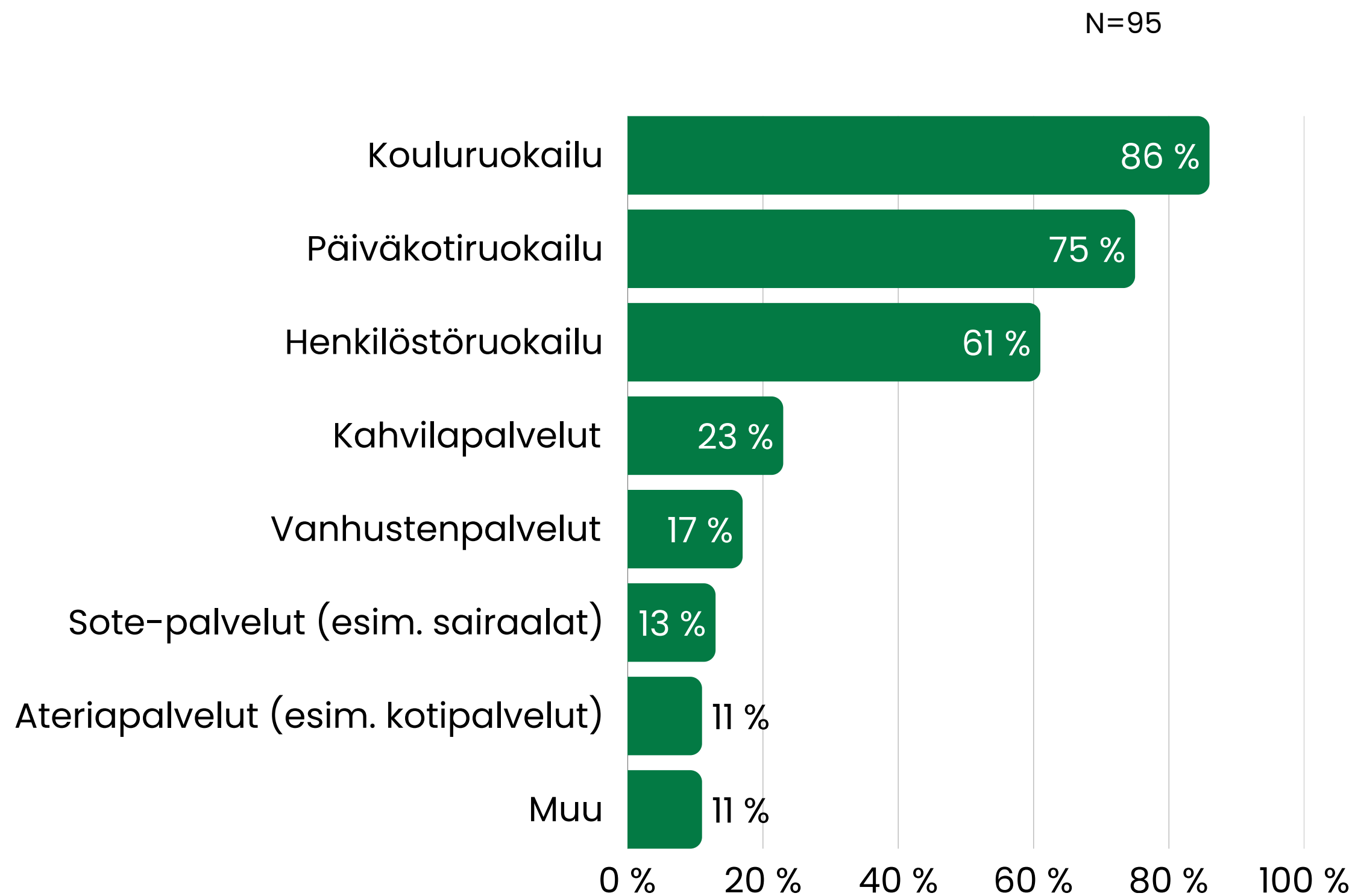
PRO LUOMU

Maa- ja metsätalous-
ministeriö

VASTAAJAT PAINOTTUIVAT KOULUIHIN, PÄIVÄKOTEIHIN JA HENKILÖSTÖRUOKAILUUN

Sote- ja ateriapalveluita tarjoavia toimijoita oli mukana selvästi vähemmän.

Lähde: RuKoLa-hanke 2026,

**TAVOITE VUOTEEN 2030
MENNESSÄ:**

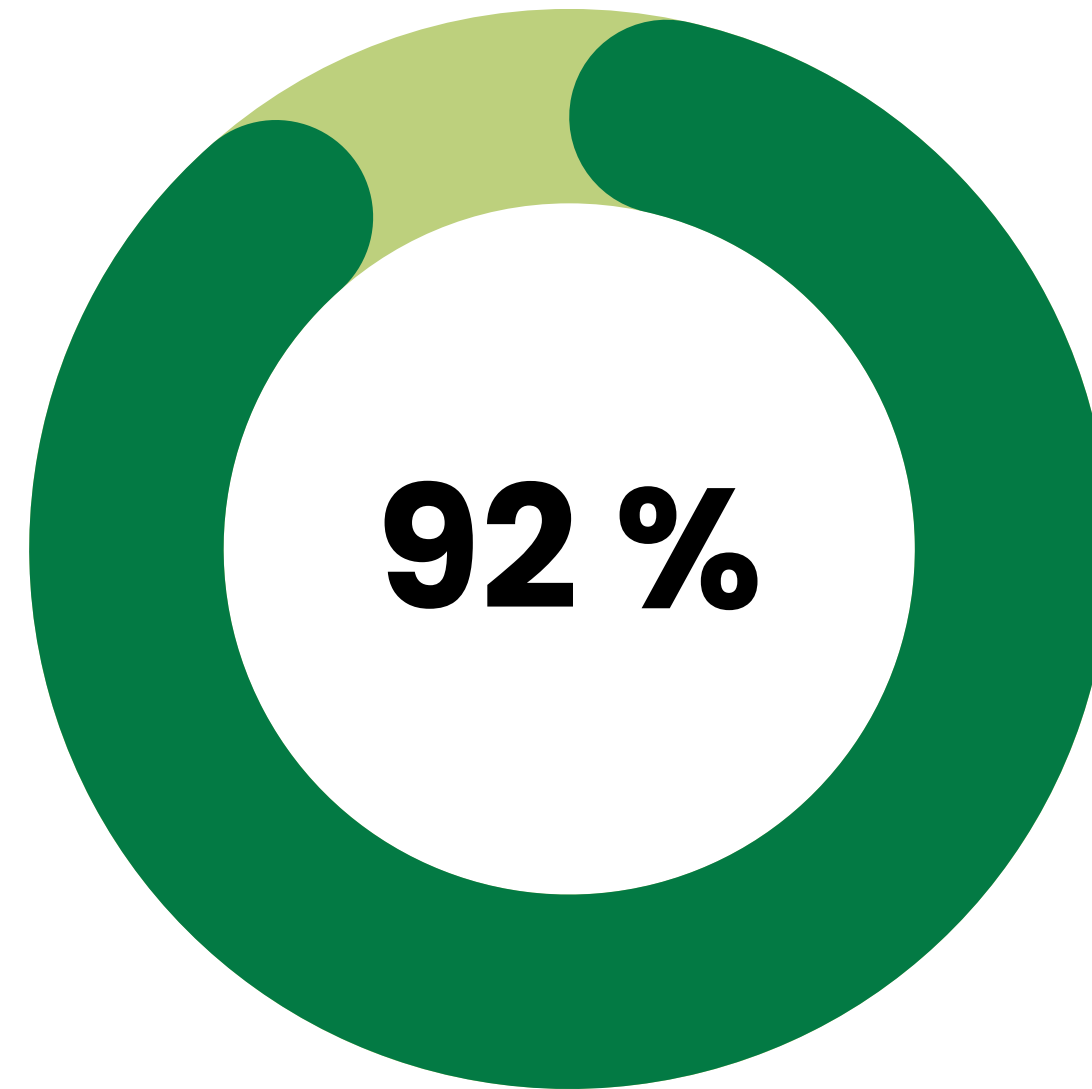
**JULKISTEN KEITTIÖIDEN
HANKINNOISTA
LUOMUA**

25%

N=95

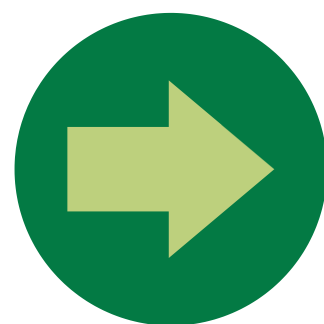
**92 % VASTAAJISTA
TIESI VALTION
VIRALLISESTA
LUOMUTAVOITTEESTA**

Oletteko tietoisia julkisille
ruokapalveluille
asetetusta kansallisesta
25 % luomutavoitteesta?
Kyllä/ei

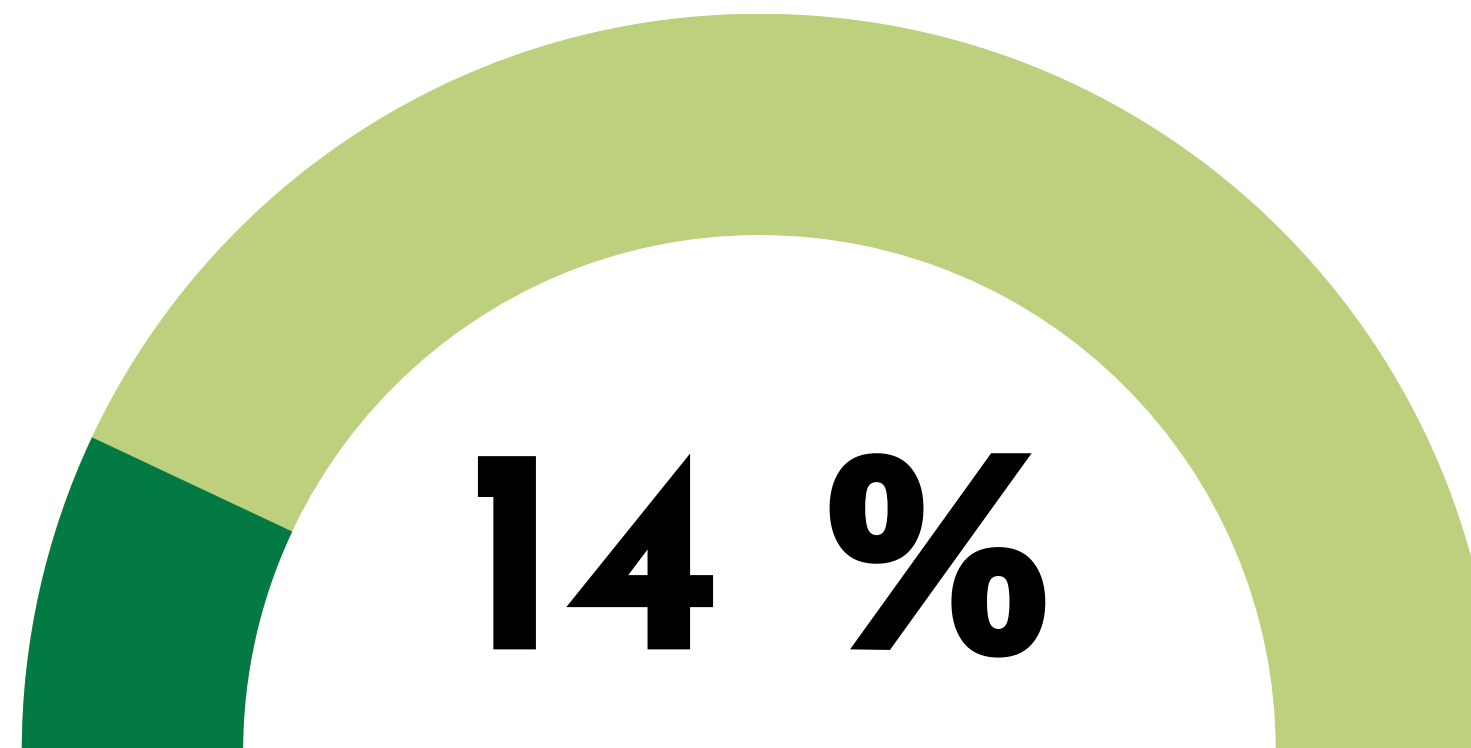
Lähde: RuKoLa-hanke 2026

**KUNTIEN JA
HYVINVOINTIALUEIDEN
STRATEGIOISSA
LUOMUTAVOITTEET
HARVINAISIA**

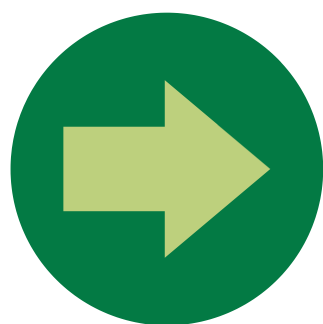
N=95

Lähde: RuKoLa-hanke 2026

ruokapalveluista kertoo, että ruokapalvelun asiakas (esim. kunta) on **tehnyt päätöksen luomutuotteiden käytön lisäämiselle ruokapalveluissa.**

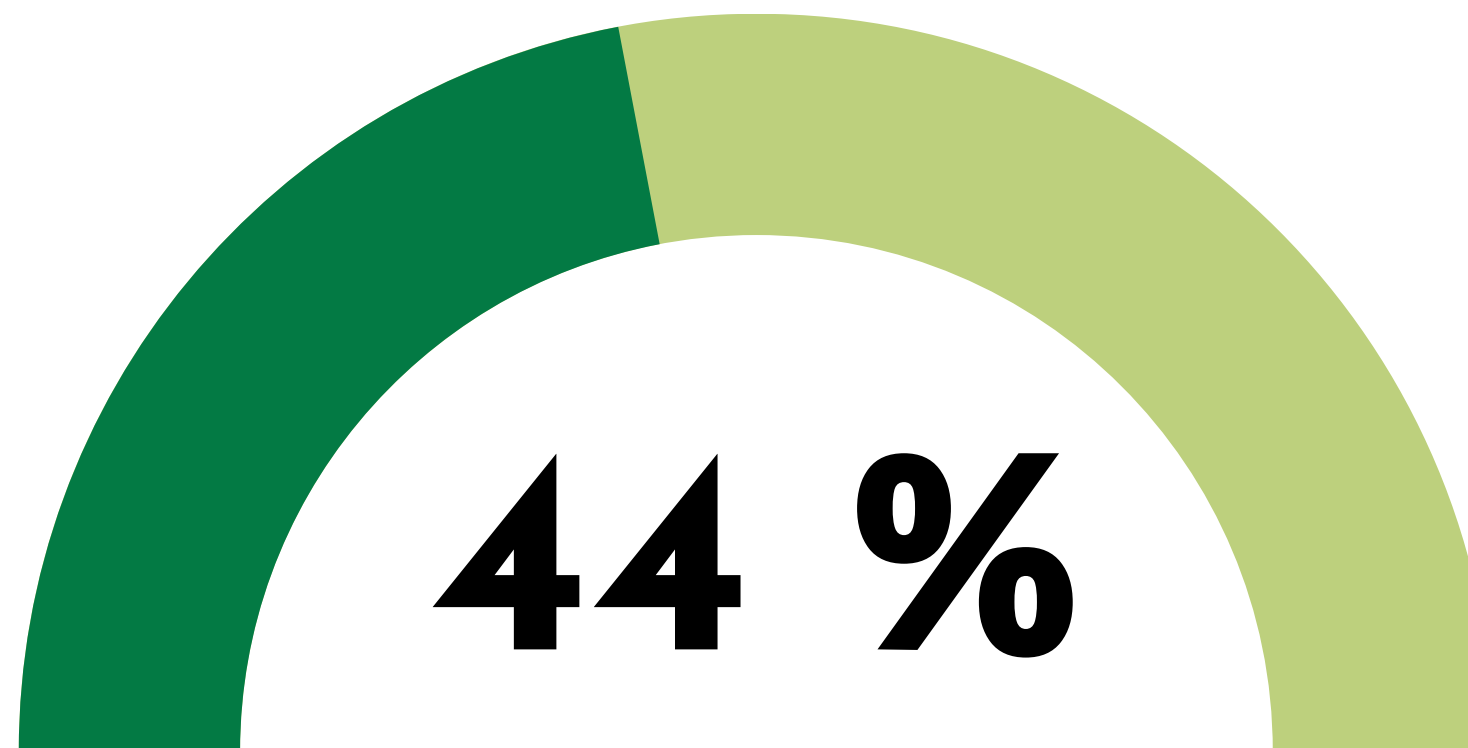
**RUOKAPALVELUT OVAT
KUITENKIN TEHNEET ITSE
PÄÄTÖKSIÄ LISÄTÄ
LUOMUA**

N=95

Lähde: RuKoLa-hanke 2026

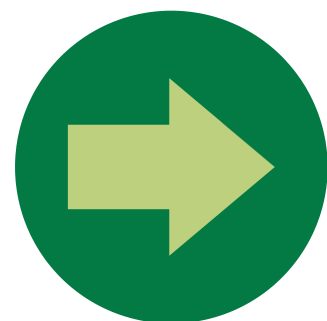
Onko omassa
organisaatiossanne/ruokapalvelussan
tehty päätös luomutuotteiden
käytön lisäämiselle?

ruokapalveluista kertoo, että ruokapalvelun omassa organisaatiossa on **tehty päätös luomutuotteiden käytön lisäämiselle ruokapalveluissa.**

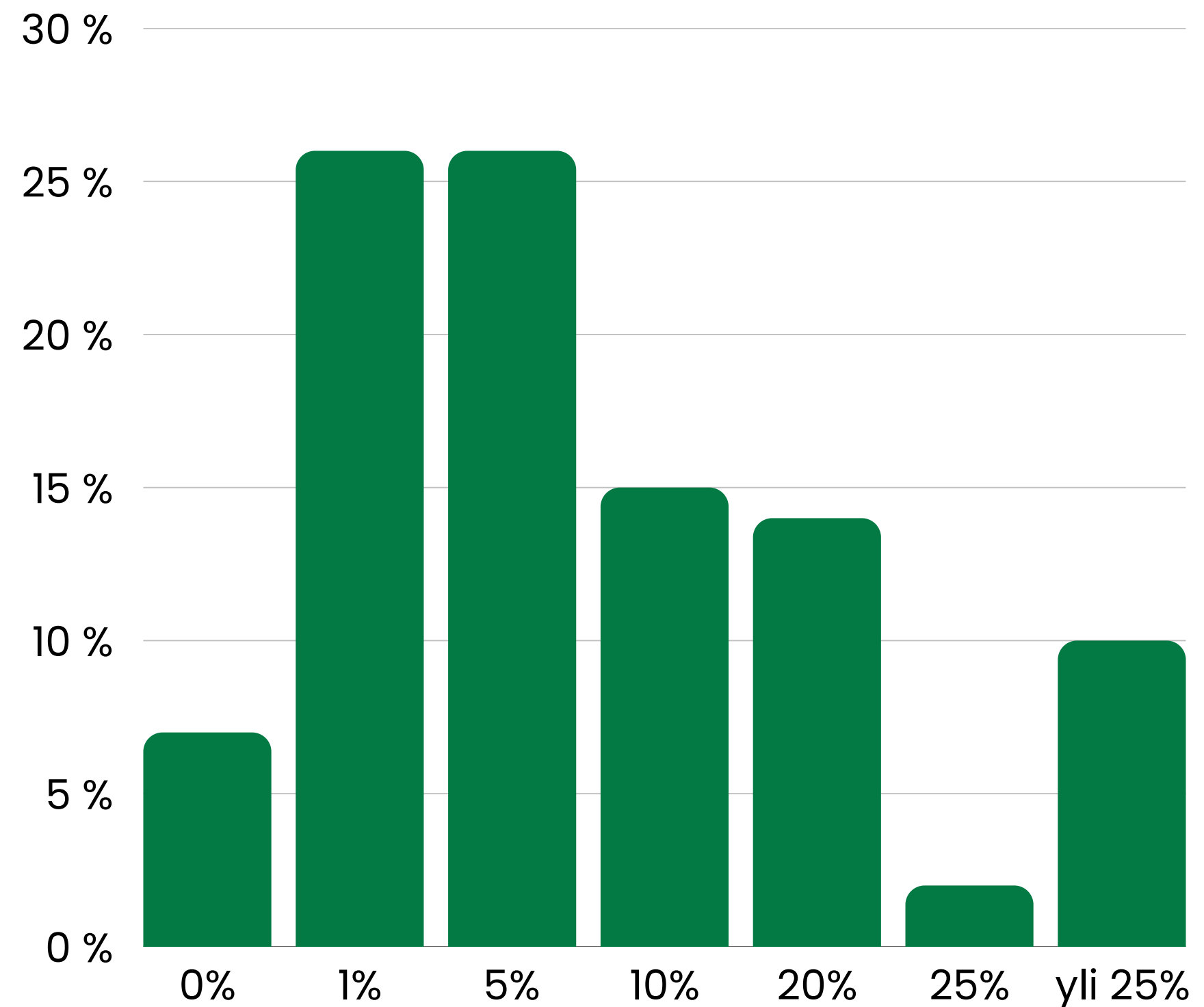
LUOMUA RUOKAPALVELUISSA NYT

Yli puolella ruokapalveluista luomun osuus on enintään 5 %.

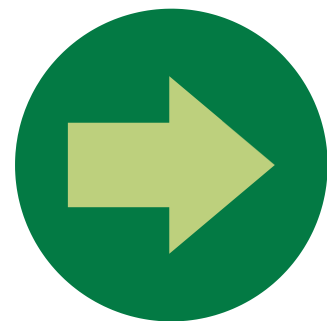

N=95

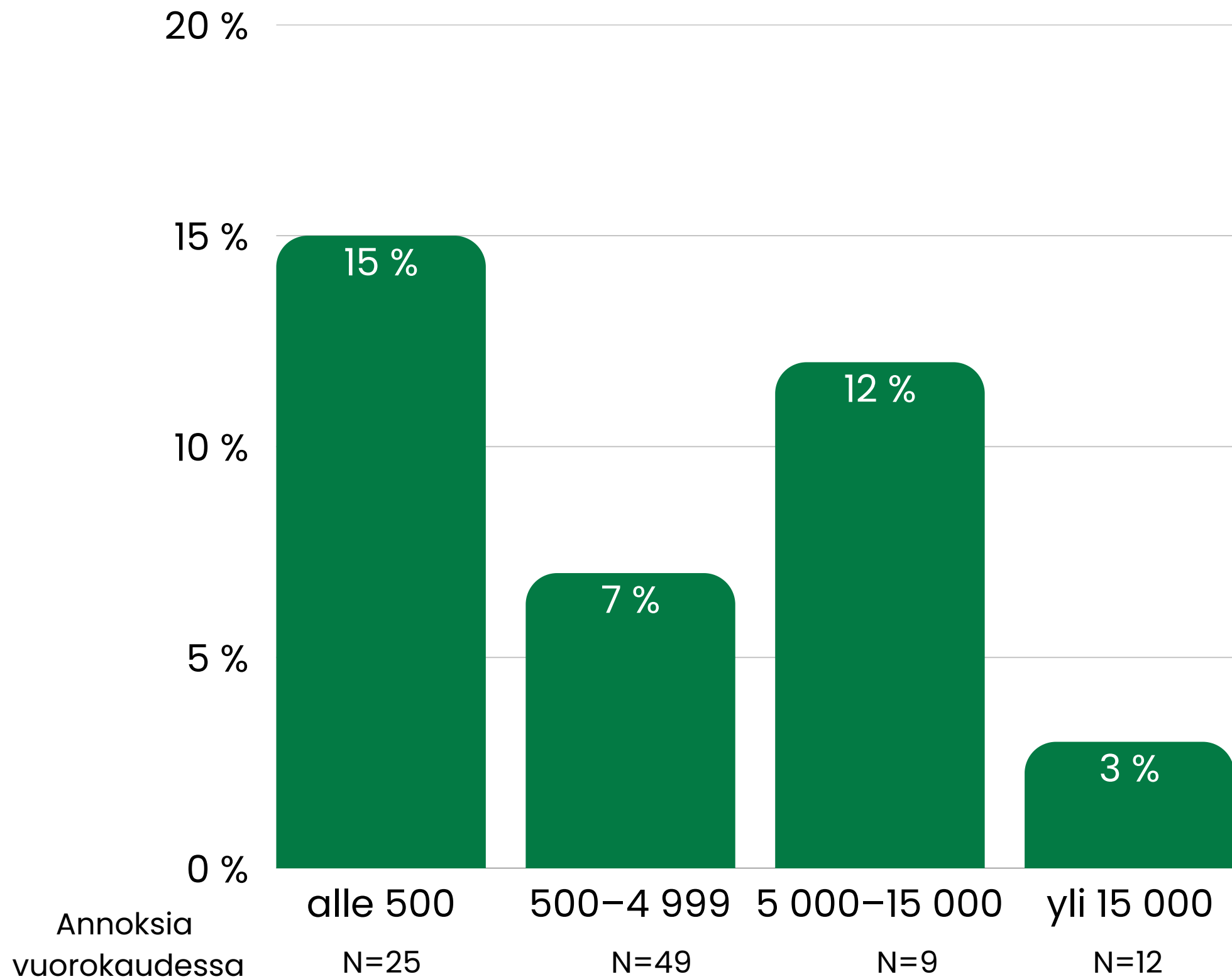
Lähde: RuKoLa-hanke 2026

LUOMUN OSUUS ERI KOKOISISSA RUOKAPALVELUISSA (KA)

N=95

Lähde: RuKoLa-hanke 2026

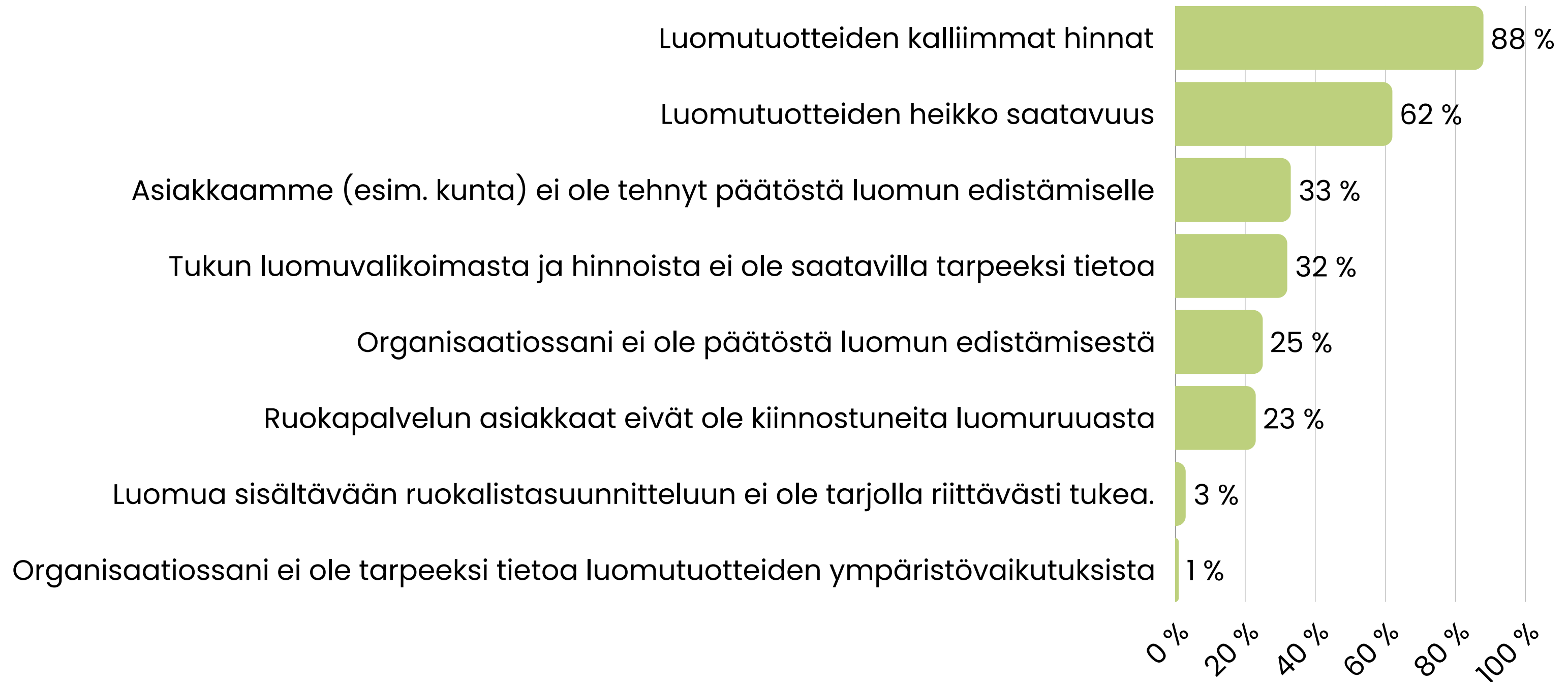

Kuinka tärkeitä seuraavat luomuun liittyvät tekijät (kuten ominaisuudet, hyödyt ja strategiset linjaukset) ovat päätöksessänne valita luomutuote?

4 portainen astetikko: Ei merkitystä -Erittäin tärkeä (Erittäin tärkeä vastanneet)

N=95 Lähde: RuKoLa-hanke 2026

MERKITTÄVIMMÄT ESTEET LUOMUN HANKINNALLE

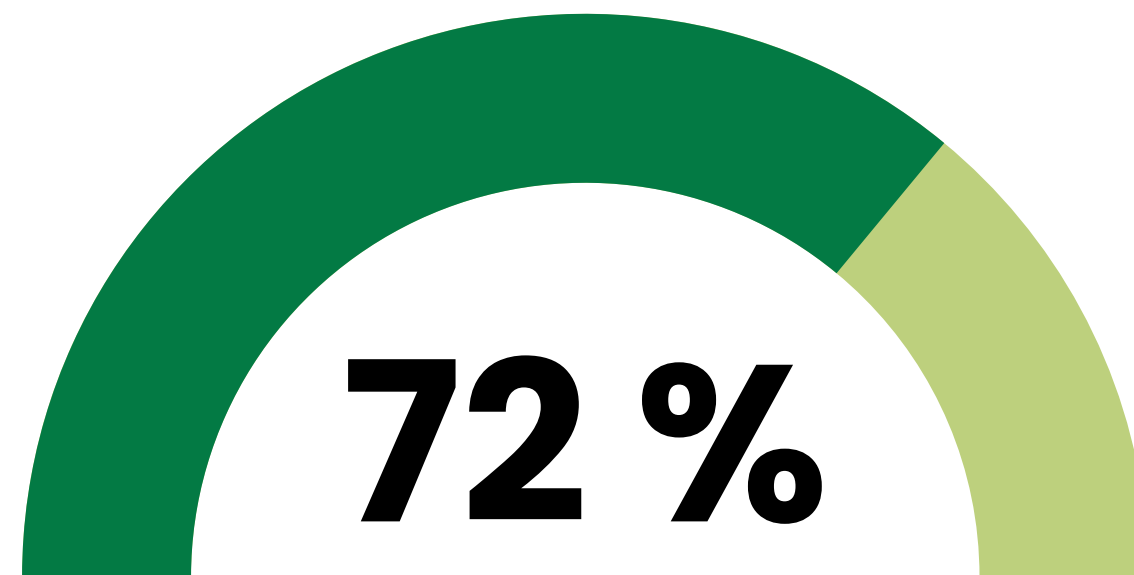

Mitkä ovat mielestäsi merkittävimmät esteet luomun hankinnalle? (Valitse 3 merkittävintä)

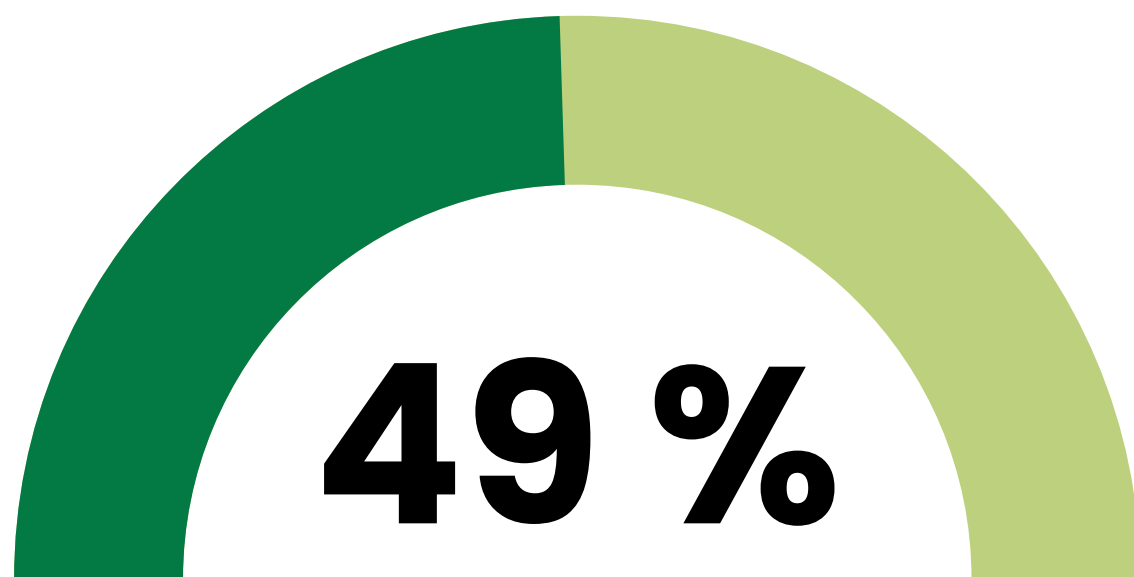
N=95 Lähde: RuKoLa-hanke 2026

N=95

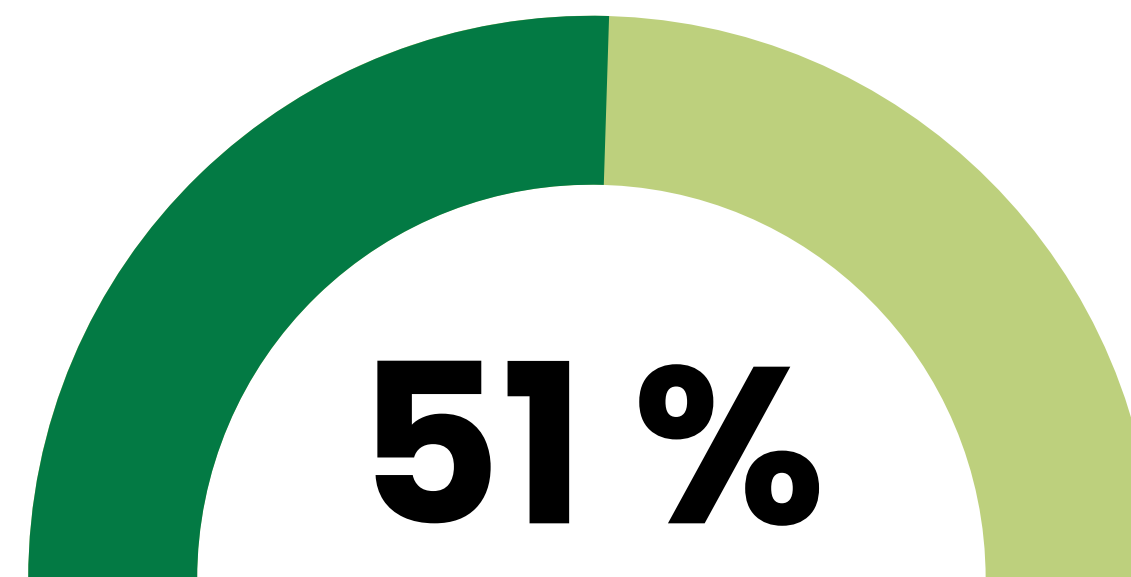
Lähde: RuKoLa-hanke 2026

Ruokapalveluista käyttää edes jotain luomutuotetta päivittäin.

Ruokapalveluista käyttää **luomumaitoa** päivittäin

Ruokapalveluista käyttää **luomukaurahiutaleita** päivittäin

N=85

päiväkoti- ja kouluruokailua tuottavista ruokapalveluista oli käyttänyt koulujakelutukea luomutuotteiden hankintaan.

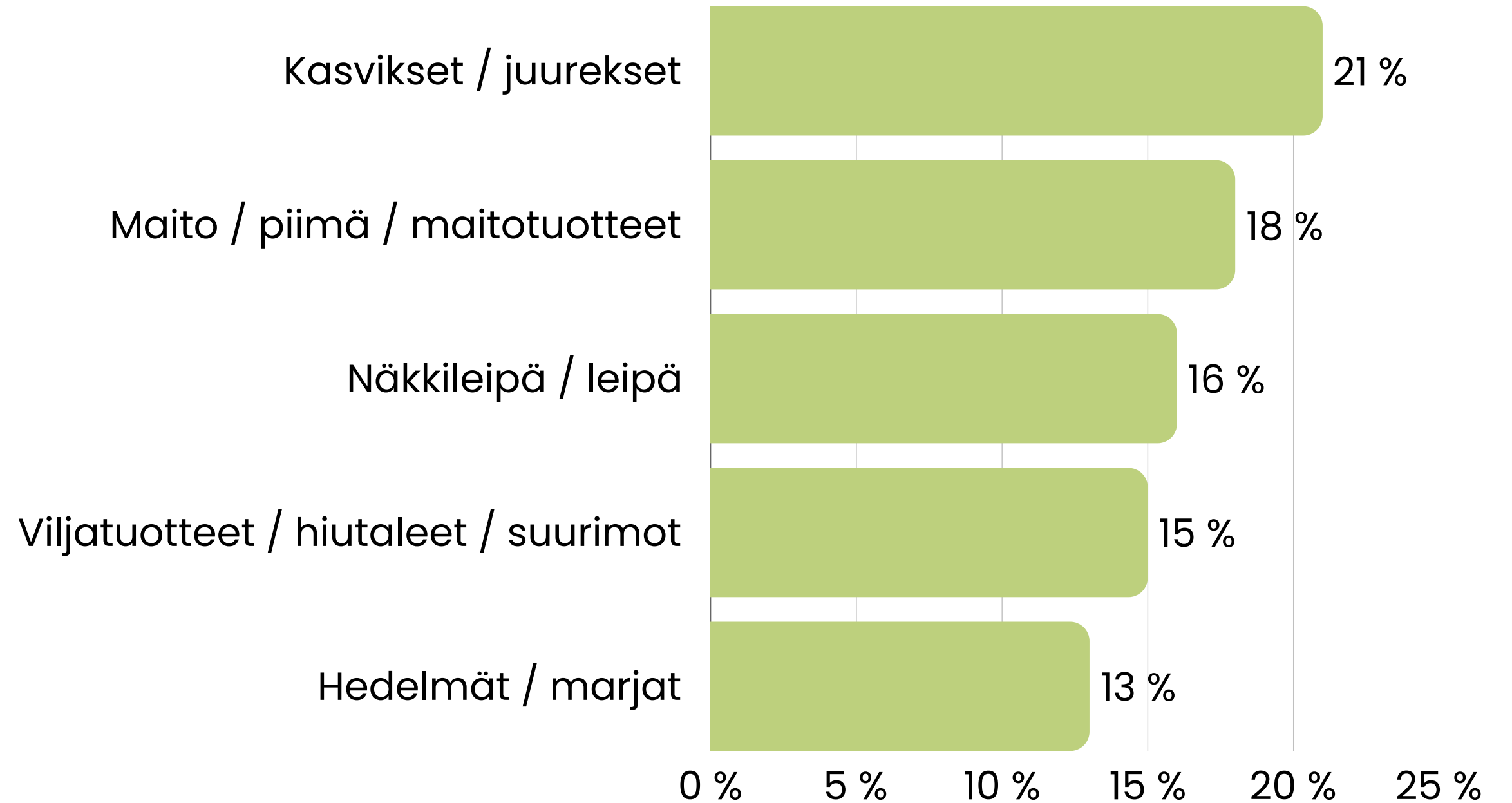
SYITÄ MIKSI KOULUJAKELUTUKEA EI OLE KÄYTETTY LUOMUN HANKINTAAN:

- Luomutuotteiden korkea hinta suhteessa tuen määrään (“tuki ei riitä kattamaan hintaeroa”)
- Hakuprosessin ja kirjanpidon koettu työläys
- Se, että päätös tai hakeminen kuuluu kunnalle, omistajalle tai toiselle organisaatiolle
- Luomutuotteiden vähäinen käyttö tai heikko saatavuus
- Epätietoisuus koko tukimahdollisuudesta tai siitä, voiko tukea hakea

NÄITÄ TUOTERYHMIÄ TOIVOTAAN LISÄÄ LUOMUNA

Viisi suosituinta
tuoteryhmää, jotka
haluttaisiin ottaa
käyttöön seuraavien
1-3 vuoden aikana

Mikä tai mitkä ovat teille tärkeimmät luomutuotteet, jotka
haluaisitte ottaa käyttöönne seuraavien
1-3 vuoden aikana?

**SUURIN OSA VASTAJISTA
USKOO, ETTÄ LUOMUN
KÄYTTÖ LISÄÄNTYY
SUOMEN JULKISISSA
RUOKAPALVELUISSA
5 VUODEN KULUESSA.**

Miten luomun käyttö mielestäsi kehittyy Suomen julkisissa ruokapalveluissa 5 vuoden kuluessa? Vastaajat, jotka valitsivat Lisääntyy merkittävästi tai lisääntyy hieman

**MITÄ MUUTA HALUAISIT KERTOAA
ORGANISAATIONNE LUOMUN
KÄYTÖSTÄ TAI SIITÄ, MIKSI LUOMUA EI
KÄYTETÄ?**

**MIKÄ TAI MITKÄ TOIMENPITEET
SAISIVAT TEIDÄT KÄYTTÄMÄÄN
LUOMUA ENEMMÄN?**

“Mikäli luomujuureksia, perunaa jne olisi saatavilla (käsiteltynä; pestynä ja esikäsiteltynä) suurkeittämittakaavassa ja toimitettuna sekä saatavuus hyvä ja toimitusvarmuus – niitä varmasti tilaisimme.

Luomun käytön lisääminen vaatii jonkin verran “taikatemppuja”, kun etsimme uusia tuottajia.”

UUSIMAA

“Luomuruuan käyttöönoton lisääminen tulee linjata strategiassa ja ottaa huomioon taloussuunnittelussa. Siten voidaan parhaiten edetä tavoitteellisesti tulevien vuosien aikana.”

POHJOIS-POHJANMAA

**“Organisaatiossa suositaan
ennemmin lähialueen tuotteita.
Luomua voi tulla myös Suomen
rajojen ulkopuolelta.”**

POHJOIS-SAVO

**“Tuotteiden saatavuuden
takaaminen ja edulliset toimitukset
ja järkevät pakkauskoot takaavat
luomu tuotteiden käytön.”**

ETELÄ-SAVO

“Kouluruokailussa raaka-aineiden hinnalla on suuri merkitys, sillä asiakkaan hintaa ei voi korottaa. Tästä syystä luomutuotteen tulisi olla hinnaltaan kilpailukykyistä muiden raaka-aineiden kanssa.

Suurtalouskeittiöiden tulisi saada luomutukea, jos halutaan kasvattaa luomutuotteiden menekkiä, mikäli luomutuotteiden raaka-ainehinnat ovat vastaavia ei-luomutuotteita korkeammat..”

KESKI-SUOMI

**“Mielestäni meillä on hyvässä
vauhdissa luomun käyttö.”**

UUSIMAA

LISÄTIETOJA:

Aura Lamminparras
toiminnanjohtaja, Pro Luomu ry
aura.lamminparras@proluomu.fi

Anu Arolaakso
TKI-asiantuntija, projektipäällikkö,
Savonia-ammattikorkeakoulu
anu.arolaakso@savonia.fi

Kysely on osa Ruokapalvelut kohti luomutavoitetta -hanketta, jota toteuttavat Savonia-ammattikorkeakoulu ja Pro Luomu ry ja rahoittaa maa- ja metsätalousministeriö.

PRO LUOMU

Maa- ja metsätalous-
ministeriö